

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

Wydział Teologiczny

Instytut Teologiczny Księża Misjonarzy

ul. Stradomska 4, 31-058 Kraków

www.itkm.misjonarze.pl

itkm@misjonarze.pl

Regulamin przygotowania pedagogicznego

Podstawa prawna:

- *Porozumienie zawarte pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski oraz Ministrem Edukacji Narodowej z 3 kwietnia 2019 r. w sprawie kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii (Dz. Urz. MEN z 2019 r., poz. 9)*
- *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (por. Dz.U. z 2019 r. poz. 1450)*
- *Rozporządzenia MEN z 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2017 r. poz. 1575 ze zmianami)*
- *Regulamin praktyki psychologiczno-pedagogicznej i dydaktyczno-katechetycznej dla studentów Wydziału Teologicznego UPJPII w Krakowie z 29 stycznia 2024 r.*

Cel przygotowania pedagogicznego:

- zapoznanie studentów z ogólnymi zasadami psychologicznymi, którym podlegają uczniowie;
- zapoznanie z podstawowymi zasadami pedagogicznymi, dydaktycznymi i katechetycznymi kierującymi procesem nauczania, wychowania i wtajemniczenia chrześcijańskiego;
- przedstawienie sposobów doprowadzania ucznia do aktywnego uczenia się

Wymagana liczba godzin w ramach przygotowania pedagogicznego:

- Co najmniej 390 godzin z zakresu psychologii, pedagogiki, katechetyki i dydaktyki
- Co najmniej 150 godzin praktyk pedagogiczno-katechetycznych, w tym:
 - Co najmniej 30 godzin praktyk psychologiczno-pedagogicznych;
 - Co najmniej 120 godzin praktyk dydaktyczno-katechetycznych w zakresie nauczania religii.

Odpowiedzialnymi za organizację przygotowania pedagogiczno-katechetycznego są pracownicy naukowo-dydaktyczni Katedry Katechetyki.

Liczba godzin wykładów z przedmiotów stanowiących przygotowanie pedagogiczne

Tematyka poszczególnych przedmiotów na poszczególnych semestrach sprecyzowana jest w załączonych sylabusach.

Dla naborów do roku 2021 włącznie:

Przedmiot	semestr	liczba godzin	uwagi
Psychologia ogólna	I v. III	30	wykład
	II v. IV	15	wykład
		15	ćw.
Fonetyka	I v. III	30	ćw.
Psychologia pastoralna	XI	30	wykład
Pedagogika i dydaktyka	VII v. IX	30	wykład
	VIII v. X	30	wykład
Psychologia rozwojowa	X	30	wykład
Pedagogika i katechetyka specjalna	IX v. XI	30	wykład
Katechetyka specjalna	IX v. XI	30	wykład
Katechetyka	X	30	wykład
		30	ćw.
	XI	30	wykład
		30	ćw.
Razem		390	

Dla naborów od roku 2022:

przedmiot	semestr	liczba godzin	uwagi
Psychologia ogólna	I	30	wykład
		15	ćw.
Psychologia wychowawcza i rozwojowa	III	30	wykład
		15	ćw.
Pedagogika 1: teoretyczne podstawy wychowania	IV	30	wykład
		15	ćw.
Podstawy dydaktyki	V	15	wykład
		15	ćw.
Katechetyka fundamentalna	VI	30	wykład
Pedagogika 2: Praca z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	VI	30	wykład
		15	ćw.
Emisja głosu	VI	30	ćw.
Katechetyka materialna	VII	15	wykład
		15	ćw.

Dydaktyka i metodyka katechetyczna	VII	15	wykład
		30	ćw.
Katechetyka szczegółowa	VIII	30	wykład
		15	ćw.
Razem		390	

Realizacja praktyk

- **Praktyka w zakresie psychologiczno-pedagogicznym** realizowana zgodnie z planem studiów odbywa się w szkole, pod kierunkiem opiekuna praktyk-pedagoga lub w innej placówce, a dokładnie w: domu dziecka, świetlicy socjoterapeutycznej, poradni psychologiczno-pedagogicznej lub ośrodka szkolno-wychowawczym pod kierunkiem opiekuna praktyk, równoległe z zajęciami dydaktycznymi oraz na podstawie imiennego skierowania wydanego przez Uczelnię.
- **Praktyka w zakresie dydaktyczno-katechetycznym** realizowana zgodnie z planem studiów odbywa się pod kierunkiem opiekuna praktyk w następujących placówkach: przedszkolach, szkołach podstawowych, szkołach ponadpodstawowych (liceach, technikach i szkołach branżowych I i II stopnia) oraz specjalnych.

Praktyki do zrealizowania w poszczególnych semestrach (dla naborów od 2022 r.):

Praktyka	Semestr	Liczba godzin	ECTS
Praktyki dydaktyczno-katechetyczne	VII	30	2
Praktyki psychologiczno-pedagogiczne	VIII	30	2
Praktyki dydaktyczno-katechetyczne	VIII	30	2
Praktyki dydaktyczno-katechetyczne	IX	30	2
Praktyki dydaktyczno-katechetyczne	X	30	2
Razem		150	

Praktyki do zrealizowania na poszczególnych poziomach (od naboru w 2022 r.):

Rodzaj praktyki	Praktyki				Razem wymiar godzin
	psychologiczno-pedagogiczne		dydaktyczno-katechetyczne		
	prowadzone	obserwowane	prowadzone	obserwowane	
Szkoła podstawowa i / lub przedszkole	-	15	30	30	75
Szkoła ponadpodstawowa i / lub specjalna	-	15	30	30	75
Razem wymiar godzin	30		120		150

Rozkład praktyk w ramach przygotowania pedagogicznego (do naboru w 2021 r. włącznie):

Rok studiów	Semestr	Rodzaj praktyki	Rodzaj szkoły	Liczba godzin	
				obserwowanych	prowadzonych
IV	VIII	Praktyka śródroczna	Przedszkole	0	0
			Szkoła podstawowa	15	0
			Szkoła ponadpodstawowa	10	0
V	IX	Praktyka ciągła (wrzesień i tydzień praktyki w ciągu semestru)	Przedszkole	0	0
			Szkoła podstawowa	0	5
			Szkoła ponadpodstawowa	0	5
			Praktyka psychologiczno-pedagogiczna	0	20
	X	Praktyka śródroczna	Przedszkole	5	5
			Szkoła podstawowa	0	5
			Szkoła ponadpodstawowa	0	10
			Praktyka psychologiczno-pedagogiczna	0	10
VI	XI	Praktyka ciągła (wrzesień)	Szkoła podstawowa	0	10
			Szkoła ponadpodstawowa	0	10
	XII	Praktyka parafialna	Praktyka katechetyczna	0	150
			Razem	30	230

Cel praktyk

- Celem **praktyki psychologiczno-pedagogicznej** jest gromadzenie doświadczeń związanych z pracą opiekuńczo-wychowawczą z uczniami, zarządzaniem grupą i diagnozowaniem indywidualnych potrzeb uczniów oraz konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością. W trakcie realizacji praktyki student podejmuje różnorodne formy aktywności, kształtuje kompetencje opiekuńczo-wychowawcze, jednak nie podejmuje samodzielnego prowadzenia zajęć.
- **Praktyka dydaktyczno-katechetyczna** ma na celu zapoznanie studenta z całokształtem życia szkoły oraz gromadzenie doświadczeń związanych z pracą dydaktyczno-wychowawczą i katechetyczną. Student ma możliwość skonfrontowania nabytej wiedzy z zakresu metodyki przedmiotu religia z rzeczywistością pedagogiczną oraz kształtuje swe umiejętności metodyczne właściwe dla postawy zawodowej przyszłego nauczyciela. W trakcie praktyki student podejmuje różne rodzaje aktywności, prowadzi samodzielnie zajęcia dydaktyczne oraz nabywa praktyczne umiejętności dydaktyczne.

Rodzaje praktyk

- **Praktyki dydaktyczno-katechetyczne**
 - **praktyki śródroczne** – o charakterze obserwacyjno-uczestniczącym, realizowane równoległe z zajęciami dydaktycznymi na uczelni, w szkole podstawowej, ponadpodstawowej, przedszkolu i w szkole specjalnej w semestrze określonym w planie studiów;

- **praktyki ciągłe** – o charakterze obserwacyjno-uczestniczącym, realizowane w bloku zajęć w szkole podstawowej i w szkole ponadpodstawowej) w semestrze określonym w planie studiów.
- **Praktyka psychologiczno-pedagogiczna**
 - **praktyki śródrocznej** – w szkole podstawowej, domu dziecka, świetlicy socjoterapeutycznej, poradni psychologiczno-pedagogicznej lub ośrodka szkolno-wychowawczym;
 - **praktyki ciągłej** – w szkole ponadpodstawowej, świetlicy socjoterapeutycznej, poradni psychologiczno-pedagogicznej lub ośrodka szkolno-wychowawczym.

Procedura zgłoszenia na praktyki i odbywania praktyk

- Student każdorazowo zgłasza się na praktykę z imienny skierowaniem oraz dziennikiem praktyk. Dziennik praktyk jest pobierany przez Dyrektora ITKM z dziekanatu Wydziału Teologicznego UPJPII i przekazywany studentowi.
- Instytut Teologiczny Księży Misjonarzy wystawia skierowanie do odbycia praktyki w danej placówce na podstawie zgody szkoły lub placówki.
- Praktyka ciągła dla specjalności teologia kapłańska odbywa się w miesiącu wrześniu.
- Praktyka śródroczna odbywa się równoległe z zajęciami dydaktycznymi w ITKM. Łączna minimalna liczba praktyk wymagana do zaliczenia wynosi 30.
- Podczas praktyki psychologiczno-pedagogicznej opiekun praktyk omawia ze studentem obserwowane zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, prowadzone lekcji i inne działania edukacyjne.
- Nieobecność studenta na praktyce usprawiedliwia wyłącznie zwolnienie lekarskie. Opuszczone godziny student jest zobowiązany odrobić w terminie ustalonym z nauczycielem-opiekunem praktyk.
- Student jest zobowiązany do uzyskania zaświadczenia o niekaralności oraz ubezpieczenia się na własny koszt i ryzyko od następstw nieszczęśliwych wypadków na czas trwania praktyki oraz do zapoznania się z regulaminem BHP obowiązującym w szkole lub innej placówce, w której odbywa praktykę.
- W okresie odbywania praktyki, student podlega obowiązującym w szkole / placówce przepisom, regulaminowi BHP oraz dyscyplinie pracy jak również wypełnia wszystkie obowiązki zlecone przez nauczyciela-opiekuna praktyk (np.: przygotowanie pomocy naukowych, sprawdzanie zeszytów, opracowanie tematów zadań szkolnych, poprawa przeprowadzonych w czasie trwania praktyki sprawdzianów, testów itp.).
- Opiekun praktyk ustala ze studentami dokładny plan praktyki, obejmujący tygodniowy rozkład zajęć i harmonogram lekcji / zajęć samodzielnie prowadzonych przez studenta w trakcie odbywanej praktyki.
- Podczas praktyki ciągłej przez okres pierwszego tygodnia student obserwuje wszystkie zajęcia nauczyciela-opiekuna praktyk. Tygodniowy wymiar godzin praktyki nie może być mniejszy od pełnego etatu nauczyciela. Obciążenieienne studenta odbywającego praktykę ciągłą (obserwacje zajęć, samodzielnie prowadzone lekcji, omówienie, przygotowanie i poprawa konspektu-scenariusza zajęć lekcyjnych) waha się w granicach 6-8 godzin pracy.

- Samodzielne prowadzenie lekcji student odbywa w obecności nauczyciela-opiekuna praktyk i ewentualnie pozostałych praktykantów. Temat samodzielnie prowadzonej lekcji / zajęć student powinien otrzymać tydzień przed terminem jej przeprowadzenia, by miał wystarczającą ilość czasu do jej wnikliwego przemyślenia, pisemnego zredagowania konspektu, skonsultowania go z nauczycielem-opiekunem praktyk oraz przygotowania potrzebnych pomocy dydaktycznych.
- Student może samodzielnie prowadzić lekcję / zajęcia po pisemnym zatwierdzeniu konspektu przez opiekuna praktyk, co powinno nastąpić przynajmniej jeden pełny dzień przed terminem przeprowadzenia lekcji / zajęć. Każda obserwowana lub samodzielnie prowadzona przez studenta jednostka tematyczna winna być bezpośrednio po zajęciach dokładnie przeanalizowana i wnikliwie omówiona. Opiekun praktyk podkreśla strony pozytywne, zwraca uwagę na niedociągnięcia, ewaluje sformułowanie i stopień zrealizowania celów zajęć, poprawność merytoryczną, wzajemną relację praktykanta i klasy / grupy, zdyscyplinowanie i aktywność uczniów, poprawność wystawianych ocen, proporcje czasowe fazy prezentacji materiału do fazy jego utrwalania, powiązanie nowego materiału z wiedzą i umiejętnościami nabytymi wcześniej przez uczniów, właściwe wykorzystanie pomocy dydaktycznych (w tym narzędzi ICT), umiejętność komunikowania się w języku ojczystym oraz stosowanie fachowej terminologii adekwatnie do rozwoju uczniów, a także uzyskane wyniki dotyczące celów lekcji.
- Po omówieniu każdej lekcji / zajęć opiekun praktyk wpisuje na końcu konspektu słownie ocenę wraz z jej krótką charakterystyką i potwierdza własnoręcznym podpisem. Student powinien na końcu konspektu zapisać swoje spostrzeżenia i uwagi na temat przeprowadzonej lekcji.
- Student prowadzi dziennik praktyk, w którym zapisuje codziennie przebieg zajęć oraz uwagi o ich realizacji. Notatki potwierdza swoim podpisem opiekun praktyk. Na końcu dziennika praktyk w części „Opinia praktykanta o przebiegu praktyk” student referuje własne spostrzeżenia związane z całokształtem praktyki. Rubrykę „Opinia nauczyciela opiekuna o przebiegu praktyki” wypełnia opiekun praktyk w ostatnich dwóch dniach pobytu studenta na terenie szkoły, podając dokładną opinię o studencie wraz z konkretną oceną wyrażoną stopniem (w skali 2-5). W opinii uwzględnia merytoryczne, metodyczne i pedagogiczne przygotowanie studenta, jego stosunek do obowiązków, relację z uczniami i nauczycielami danej szkoły / przedszkola, zauważone braki oraz pozytywne cechy i osiągnięcia. Student prowadzi również „zeszyt obserwacji”, gdzie notuje spostrzeżenia dotyczące zajęć obserwowanych.
- Po odbyciu praktyki Sekretariat Szkoły / Przedszkola stwierdza pieczętką odbycie przez studenta zajęć wyszczególnionych w rubryka „Karta okresowa” ORAZ „Przebieg praktyk”, a nauczyciel-opiekun praktyk składa pod nimi swój podpis.
- Każdy student niezwłocznie po zakończeniu praktyk jest zobowiązany do złożenia u wydziałowego kierownika praktyk kompletnej dokumentacji potwierdzającej odbycie praktyk (dziennik praktyk, karty obserwacji, konspekty samodzielnie przeprowadzonych lekcji).

Kraków, 7 czerwca 2024 r.

ks. dr Michał Lipiński CM
wicedyrektor ITKM

Załączniki

- Karta obserwacji – praktyka dydaktyczno-katechetyczna
- Karta obserwacji – praktyka psychologiczno-pedagogiczna

Sylabusy

Wzory pism

- <https://dzn.upjp2.edu.pl/podania-studentow/wzory-podan---do-uzupelnienia>